

DRAUGAS

PERIODICALS
June 14,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
TREČIADIENIS – WEDNESDAY, BIRŽELIO – JUNE 14, 2000

*****MIXED ADC 200
S176 P7 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 06/13/00
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-385-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr.116
Kaina 50 c.

Sostinės skolos neleidžia testuoti „naujosios politikos“

Vilnius, birželio 13 d. (BNS) — Liberalų vadovui Vilniaus merui Rolandui Paksui patekus į savivaldybės mokesčių nemokėjimo skandalo sukūrį, galimi koalicijos bendrininkai centristai ir social-liberalai atideda mėnesio pabaigai planuotą konferenciją apie „naująją politiką“, antradienį spaudos konferencijoje pranešė Centro sąjungos (CS) pirmininkas Romualdas Ozolas ir Naujosios sąjungos (NS, socialliberalų) vadas Artūras Paulauskas.

„Daryti (konferenciją) sąlygomis, kai vienas rengėjų kaltinamas gana problemiška veikla — nėra visiškai aiškiai priimtina“, sakė R. Ozolas. „Naujosios politikos“ sampratą trys populiarios partijos pasigriebė iš prezidento Valdo Adamkaus metinio pranešimo šį pavasarį, kuris teigė, kad tokia politika padėtų atsikratyti viso sovietmečio palikimo. V. Adamkus sutiko būti partijų konferencijos globėju.

Praėjusią savaitę spauda pranešė, kad R. Pakso vadovaujama Vilniaus savivaldybė yra įsiskolinusi daug fizinių asmenų pajamų mokesčių. Pirmadienį Seimo Biudžeto ir finansų komitetas (BKF) kreipėsi į Generalinę prokuratūrą, prašydamas ištirti padėtį dėl Vilniaus skolų biudžetui. Be to, finansų ministro Vytauto Dudėno įsakymu sudaryta tarnybinio patikrinimo grupė, kuri aiškintis, kokių veiksmų imėsi Valstybinė mokesčių inspekcija, kad būtų sumokėtos Vilniaus savivaldybės fizinių asmenų pajamų mokesčio

įsiskolinimas ir užkirstas kelias šios problemos pasikartojimui.

Kaip spaudos konferencijoje sakė A. Paulauskas, socialliberalai „taip pat buvo nustebinėti ir net lengvai šokiruoti dėl publikacijų“. „Vakarykštis BFK sprendimas kreiptis į Generalinę prokuratūrą reikalauja mūsų palaukti“, sakė A. Paulauskas. Anot jo, Generalinė prokuratūra per 10 dienų turi apsispręsti, ar bus keliama baudžiamoji byla, ir priimti kitus būtinius teisminius sprendimus.

Centristų vado R. Ozolo teigimu, iki birželio pabaigos, kai buvo planuojama „naujosios politikos“ konferencija, nebus atlikti visi procesiniai veiksmai, „kad prie stalo galėtume sėdėti visiškai ramūs ir formuoti „naująją politiką“ aiškiai ir švariai“. Anot R. Ozolo, spaudos rašiniuose jis išvengė „teiginių politizuotumą“, tačiau „pagrindinis klausimas — skolos yra, jos atsirado ne tuščioje vietoje, ne be savivaldybės atsakomybės“.

A. Paulausko teigimu, apie skolas žinojo Finansų ministerija. Mokesčių inspekcija bei konservatorių partijos viršininkas. Todėl, anot jo, atsakomybė tenka ne tik vienam žmogui — Vilniaus merui, bet ir „visiems, kurie žinojo ir dingo“.

Paklausti, kaip vertina galimą šio įvykio įtaką tolesniam LLS bendradarbiavimui su CS ir NS, šių partijų vadovai tolesnio bendradarbiavimo galimybes neatmetė.

Valstybės biudžetas neigia savo skolą Vilniaus miestui

Vilnius, birželio 13 d. (BNS) — Valstybės biudžetas Vilniaus miesto savivaldybei nieko neskolingas, pareiškė Finansų ministerija.

Valdžios institucijoms emus viešai aiškintis Vilniaus miesto savivaldybės skolų istoriją, Vilniaus meras Rolandas Pakas, pareiškė, jog vyriausybės skolos Vilniaus savivaldybei yra didesnės nei Vilniaus nesumokėti 94 mln. litų mokesčių. „Mes esam paskaičiavę, kad valstybė Vilniui yra skolinga apie 100 milijonų litų“, pirmadienį žurnalistams sakė R. Pakas.

Antradienį Finansų ministerija išplatino pranešimą, kuriame teigiama, kad šie R. Pakso teiginiai neatitinka tikrovės, ir valstybės biudžetas nėra skolingas Vilniaus savivaldybei, o miesto mero paaiškinimai nėra pagrįsti.

Anot pranešimo, 1998 metais Vilniaus miesto savivaldybė iš valstybės biudžeto gavo 62 mln. litų — būtent tokio dydžio finansinė parama sostinei buvo numatyta 1998 m. valstybės ir Vilniaus savivaldybės biudžetuose. Praėjusiais metais Vilniaus miestas 1999 m. taip pat gavo visą biudžetą numatytą sumą — 20 mln. litų. Šių metų lėšos iš valstybės biudžeto Vilniui mokamos pagal planą, ir per I ketvirtį sostinės savivaldybei pervesta visa numatyta suma.

Anot Finansų ministerijos, nuo 1995 m. griežtai pagal planą vyko ir valstybės bei savivaldybės biudžetų tarpusavio atsiskaitymai, be to,

* **Modernieji krikščionys demokratams siūlo ekologinę žemdirbystę patvirtinti pirmine Lietuvos žemės ūkio plėtros šaka.** Jie parengė Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros plano pataisas. „Deja, su tokio pasiūlymu likome neišgirsti Seimo Kaimo reikalų komitete“, sakė frakcijos seniūno pavaduotoja Marija Šerienė. Pasak jos, ypač tam priešinosi Valstietų partijos pirmininkas Ramūnas Karbauskis. „Ramūno Karbauskio šeimos vadovaujama bendrovė pardavinėja trąšas ir kitus chemizuotoje žemdirbystėje naudojamus chemikalus, todėl aišku, kodėl jis siūlomoms pataisoms nepritaria“, sakė M. Šerienė.

* **Vilniaus Šiaurės mieste lyje pradėti pagrindinių gatvių atstatymo darbai** kainuos daugiau kaip 17 mln. litų, BNS

Birželio 14-oji — Gedulo ir vilties diena. Prieš 59 metus, kas tą birželio 14-ąją, gyvulinuose vagonuose iš Lietuvos buvo išvežta per 30,000 žmonių. Iš viso per šį ir vėlesnius dešimtusius — 1948-ųjų, 1949-ųjų, 1951 metų — tremimus iš Lietuvos buvo ištręmta daugiau kaip 450,000 jos gyventojų.

Nuotr.: Prie paminklo Naujosios Vilnios geležinkelio stotyje, iš kur pajudėjo pirmieji traukinių sąstatai į amžinojo išlo žemę.

Lietuva sieks, kad Rusija atlygintų sovietų žalą

Vilnius, birželio 13 d. (BNS) — Seimas antradienį įstatymu įpareigojo vyriausybę siekti iš Rusijos okupacijos padarytų nuostolių atlyginimo.

Pasak Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio, šiuo sprendimu Lietuvos parlamentas „sutvirtina ir įtvirtina mūsų suverenaus valstybingumo pagrindus“ ir parodo „konsoliduotą nacionalinę politiką“.

Nepaisant to, kad įstatymo dėl SSRS žalos atlyginimo priėmimą lydėjo smarkios diskusijos, už įstatymą balsavo 68 parlamentarai, prieš — nė vieno, susilaikė 13.

Delegacija, anot įstatymo, turi būti sudaryta iki rugsėjo 1 dienos, o žalos įvertinimas turėtų būti baigtas iki spalio 1-osios.

Įstatymą pasiūlė V. Landsbergis, tačiau buvo priimtas iš esmės naujas trečiasis variantas, kurį parengė Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas (NSGK). Priimdami įstatymą, parlamentarai atsivėlė ir į papildomus techninio pobūdžio NSGK narių Sauliaus Pečiūno ir Antano Stasiškio pasiūlymus.

Remiantis priimtojo įstatymu, iki šių metų rugsėjo 1 d. Lietuvos vyriausybė privalo sudaryti derybų su Rusijos Federacija delegaciją dėl SSRS okupacijos žalos atlyginimo Lietuvai. Iki spalio 1 d. vyriausybė pagal 1996 m. nutarimu priimtą darbų programą privalo patikslinti ir užbaigti SSRS okupacijos žalos skaičiavimus, įskaitant išmokėjimus Lietuvos piliečiams už okupacijos metu padarytą žalą ir jos pasekmes bei deportuotų asmenų ir jų palikuonių grįžimo į Tėvynę išlaidas.

Iki šių metų lapkričio 1 d. vyriausybė privalo kreiptis į Rusiją dėl žalos atlyginimo, kartu pateikdama žalos skaičiavimus, bei informuoti Jung-

tinės Tautos, Europos Tarybą bei Europos Sąjungą. Remiantis įstatymu, per nurodytą terminą vyriausybė privalo pradėti derybas ir nuolatos siekti, kad Rusija atlygintų padarytą žalą.

Iš žalos atlyginimo gautos lėšos bus kaupiamos valstybės izdo atskiroje Okupacijų žalos atlyginimo sąskaitoje, iš kur pinigai pirmiausia bus skiriami gyventojams, patyrusiems žalą dėl deportacijų, prievartinio darbo, režimo represijų ir prarasto turto.

Įstatymu taip pat sukuriamas SSRS deportuotųjų asmenų grįžimo į Tėvynę fondas.

Okupacijos žalos svarstymas sustabdė rusų vizitą į Lietuvą

Vilnius, birželio 13 d. (BNS) — Antradienį į Lietuvą pirmą kartą turėjusi atvykti naujosios Rusijos Dūmos deputatų grupės ryšiams su Lietuvos Seimu delegacija atšaukė savo vizitą. Rusijos deputatai tai aiškina šiuo metu Seime svarstomu SSRS okupacijos žalos kompensavimo įstatymo projektu, kuriame Rusijai reikšiamos materialinės pretenzijos.

Kaip informavo Seimo kanceliarijos Tarptautinių ryšių skyriaus vyresnysis konsultantas Benjaminas Petraitis, tokios vizito atšaukimo motyvus Dūmos grupės vadovas Aleksandr Čiujev išdėstė laiške, adresuotame Parlamentinės ryšių su Rusija grupės pirmininkui Arvydai Vidžiūnui.

Seime dabar svarstomame įstatymo projekte numatoma, jog Lietuvos vyriausybė turi įsteigti SSRS okupacijos žalos kompensavimo fondą, nustatyti šio fondo teisinį statusą ir numatyti lėšas, kurios jame būtų kaupiamos. Vienas šaltinių finansuoti šį fondą, anot projekto, būtų pajamos už Rusijos karinių ir kitų pavojingų krovinių tranzitą į Karaliaučiaus sritį per Lietuvos teritoriją.

Lietuva kol kas nėra oficialiai pinigais įvertinusi okupacijos žalos. Kai kuriais neoficialiais vertinimais, 50 metų trukusios sovietų okupacijos žala Lietuvai siekia šimtus milijardų JAV dolerių, bet

Komunizmo tribunolas darba praręs rudeni

Vilnius, birželio 13 d. (Elta) — Tarptautinis Vilniaus visuomeninis tribunolas, dvi dienas dirbęs Vilniuje, Mokslų akademijos Didžiojoje salėje, jokio kaltinimo dėl komunizmo nusikaltimų dar nepaskele. Tai bus padaryta rudeni kitoje Tribunolo sesijoje.

Pradėję darbą, tribunolo teisėjų kolegijos nariai apklausė nukentėjusius, surinko labai daug dokumentų, priėmė įvairių valstybių kaltinamųjų aktus. Tuoj pat visą šią medžiagą išnagrinėti ir padaryti dalykiškas, pagrįstas išvadas, pasak tribunolo pirmininko advokato Vytauto Zabielos, nėra jokių fizinių galių.

Steigiant šią visuomeninę instituciją iš karto buvo numatytas jos darbo eiliškumas. Pirmoji sesija, kaip ir planuo-

ta, buvo tardomoji, o kitoje, kurią ketinama surengti rudeni, bus vertinama sukaupta medžiaga ir daromos išvados.

Šis visuomeninis teismas vyksta pagal Baudžiamojo proceso kodekso normas, o išvados bus daromos laikantis tarptautinės teisės reikalavimų.

Kadangi tarptautinis Vilniaus tribunolas yra visuomeninis procesas, jo nuosprendis jokios juridinės galios neturės, tačiau juo siekiama viešai pasmerkti komunizmą.

Komunizmas ir nacizmas, pasak vyriausiosios kaltintojos Zitės Šličkytės, padarė žmonijai panašius nusikaltimus, tad ir komunistų partija, jos žodžiais, būtina pripažinti genocidą vykdžiusia nusikalstama organizacija.

Vilniaus konferencijos pareiškimas — oficialus dokumentas

New Yorkas, birželio 13 d. (Elta) — Lietuvos misija Jungtinėse Tautose (JT) New Yorke kaip oficialų JT Generalinės Asamblėjos dokumentą išplatino gegužės mėnesį priimtą Vilniaus pareiškimą, kuriuo gynybinės Šiaurės Atlanto sąjungos (NATO) narės 2002 metais įvyksiančiame aukščiausio lygio susitikime raginamos pakviesti devynias narystės NATO siekiančias Europos valstybes tapti narėmis.

Europos valstybės, siekiančios narystės NATO ir Vilniaus pareiškimo gegužės 19 d. parodžiusios savo solidarumą, teigia nusiteikusios siekti, kad geografinė NATO apimtų Europoje dar labiau plėstųsi, tuo pačiu užtikrindama didesnę saugumą ir pastovumo zo-

na. „Mūsų siekis integruotis į euroatlantines bendrijos struktūras grindžiamas pasirengimu priimti dalį atsakomybės už bendrąją gynybą ir dalyvauti bendros ateities kūrime“, rašoma Vilniaus pareiškime, dar kartą primintame JAV.

Lietuva, Latvija, Estija, Rumunija, Slovėnija, Slovakija, Albanija, Bulgarija bei buvusi Jugoslavijos respublika Makedonija tikisi, kad šiuo pareiškimu bus nutrauktas NATO plėtros planuose tvyrojusi tylą, ir sąjunga pletrai skirs daugiau dėmesio negu iki šiol.

JT priklauso per 180 pasaulio valstybių. Saugumo klausimai joje yra laikomi viena svarbiausių.

Europos bankas valdys Ignalinos AE uždarymo lėšas

Vilnius, birželio 13 d. (BNS) — Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko (ERPB) valdyba nutarė įsteigti tarptautinį fondą, kuriame bus kaupiamos Ignalinos jėgainės pirmojo bloko uždarymui skirtos lėšos.

Kaip pranešė ūkio viceministras Rimantas Vaitkus, šis fondas bus pervedamas Europos Sąjungos (ES) ir valstybių-rėmėjų IAE reaktoriaus uždarymui skiriamos lėšos.

* **Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro direktorė neigia kaltinimus, neva ji atsiribojusi nuo tarptautinio kongreso „Komunizmo nusikaltimų įvertinimas“.** Antradienį dienraštyje „Lietuvos aidas“ teigiama, kad kongreso organizatoriai iš centro darbuotojų jokius pagalbos nesulaukė, o centro vadovė Dalia Kuodytė raštu pranešė atsiribojanti nuo kongreso. D. Kuodytė sakė, kad į organizacinį komitetą be jos buvo paskirti dar trys centro darbuotojai, įskaitant ir jos pavaduotoją Arvydą Anušauską, todėl „dėl darbų gausybės“ centre ji pasitraukė iš komiteto veiklos. (BNS)

jiems buvo pasakyta, kad į Lietuvą dabar važiuoti nėra geras laikas“, teigė A. Vidžiūnas.

I bloko uždarymo finansavimo klausimai bus svarstomi birželio 20-21 d. Vilniuje vykščioje rėmėjų konferencijoje.

Ūkio ministerija paskelbė, kad iki 2005 metų numatytiems I bloko uždarymo atstatymo projektams reikės apie 800 mln. litų. Šių projektų užbaigimui iki 2010 metų reikės papildomai skirti dar 280 mln. litų. Atlikti galutinius radioaktyviųjų atliekų ir panaudoto branduolinio kuro sutvarkymo bei palaidojimo darbus per 100 metų kainuos apie 10 milijardų litų.

Praėjusiais metais IAE uždaryti EK skyrė 40 mln. litų, o nuo šių iki 2006 m. bus skiriama po 80 mln. litų. Danija pažadėjo skirti 48 mln. litų, Suomija 6 mln. litų, Švedija — 21,5 mln. litų. Švedija IAE saugumo gerinimui jau yra paskyrusi apie 185 mln. litų.

Gegužės pradžioje Seimas priėmė IAE pirmojo bloko naudojimo nutraukimo įstatymą, kuriame numatyta reaktorių uždaryti iki 2005 metų sausio 1 dienos.

KALENDORIUS

Birželio 14 d.: Alka, Almina, Bazilijus, Digna, Labvardas, Rufinas, Valerijus. Gedulo ir vilties diena.
Birželio 15 d.: Bargaile, Jolanta, Kresencija, Tanvilas, Vitas.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

SVEIKINAM 50-JĮ DEŠIMTMETĮ ŠVENČIANČIUS DETROITO SKAUTUS IR SKAUTES

50 METŲ DIEVUI, TĖVYNEI IR ARTIMUI

v.s. Kunigunda Kodaitienė, pirmoji „Gabijos“ tunto tūtininkė.

Šių metų birželio mėnesio 10-tą dieną, sekmadienį, Dievo Apvaizdos parapijos kultūrinio centro salėje Southfield, MI, Detroito „Gabijos“ ir „Baltijos“ skautų tūntai šventė tūntų aukstinę 50-ties metų jubiliejinę sukaktį.

Sukaktis buvo pradėta šventės išvakarėse šeimynišku pabėdavimu parapijos svetainėje. Vakaronę suruošė buvusios „Gabijos“ tunto skautė pirmosios skilties skautė: Aldona Kašelytė-Ramanauskienė iš Čikagos, Aldona Rastenyte-Page iš Philadelphia, Želvyra Buknyte-Simoliūnienė iš Chalmersford prie Bostono, Danguolė Šeputaitė-Jurgutienė iš Bloomfield Hills, MI, Danutė Racevičiūtė-Jankienė iš Redford, MI ir Jūratė Bitautaitė-Peciūrienė Ann Arbor MI. Pabėdavimą praturtino savo atsilankymu Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New Yorke dr. Rimantas Morkvenas ir jo žmona. Trumpai buvo prisiminti pirmosios skautė skilties žingsniai ir

v.s. Vladas Puzis, „Baltijos“ vietininkas pirmosios skilties tūtininkas.

peržvelgta Lietuvos diplomatinės dabartis ir ateitis.

Pati iškilmingoji sukaktis šventė sekmadienį, birželio 11 d., buvo pradėta šventę Mišių auka Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje dėkojant Aukščiausiam už laiminimą darbų praeityje ir prašant palaimos atečiai. „Gabijos“ ir „Baltijos“ tūntų skautės ir skautai dalyvavo su vėliavomis. Galėjai just jį maldas už mirusius skautus ir skoutes, padėką už laiminimą jų darbų ir prašymą palaimos ateities darbui.

Po pamaldų, ilgai nelaukus, skautišku punktualumu, 12:15 buvo pradėta iškilminga-jubiliejinė tūntų sueiga. Gražiai išsiriavę per visą parapijos kultūrinio centro salės vidurį, abu tūntai, vieni i kitus veidais, pradėjo iškilmingąją sueigą. Visur jautėsi rimtis ir didingumas. Tūntų raportai, skautų ir vilkiukų įžodžiai ir jų priklauptas prie Lietuvos trispalvės, jos pabūcimas jaudino ir labai didingai nuteikė skautų jubiliejines sukakties dalyvius. Rimtis ir tyta, išsakyti atsilankiusių šventės dalyvių jausmus, matant jaunūčius veidus pasizadant dirbti Dievui, Tėvynei ir Artimui ir pasiryžimą savo kilniam tikslui. Skautų tūntų šventėje dalyvavo ir pirmoji „Gabijos“ tūtininkė v.s. Kunigunda Kodaitienė. Ji sodriu ir turtingu žodžiu išsakyė sveikinimą ir linkeimus. Jos balsas skambėjo didingai ir įtikinčiai, nors jos amžius gerokai peržengęs deimantinę ribą.

Buvo perskaityta buvusių ir dabartinių tūntininkų ir tūntininkių vardai ir pavardės. Jų yra buvę net po dešimties metų. Nemažai jų jau išsiųs amžinosios ramybės namuose. „Gabijos“ tūntininkė yra Rasa Karvelienė ir „Baltijos“ tūntininkas yra Paulius Jankus.

Skautų tūntų sveikino organizacijos žodžiu ir raštu. Juk ten yra ugdoma ir auga jaunoji karta, kurią mes visi taip branginame ir dedame visas viltis, kad ten išaugs išeivijos lietuviškoji karta. Jie ruošia visų mėgstamas Kaziuko muges, turi skilčių bei tūntų sueigas, stovyklauja, išskylauja, kalbasi ir dainuoja lie-

Saunieji Detroito „Baltijos“ tunto vilkiukai, vadovaujami tūntininko s.fil. Pauliaus Jankaus.

AUSTRALIJA SKAUTININKŲ RAMOVĖS VEIKLA

Džiaugiamės 2000-jų metų Melbourne - Geelongo skautininkų veikla. Kas mėnesį buvo kas nors naujo ir įdomaus. Sausio mėn. skautininkai padėjo „Džiugo“ tunto „Knygnešių“ stovykloje. Stovyklos viršininke buvo v.s. Rasa Statkuvienė. Keturi skautininkai plūso virtuvėje, kiti padėjo skautams ruošti aukštesniems patyrimo laipsniams.

Sekmadienį, vasario 6 d. skautininkų gegužinė vyko You Yangs kalnų parke. Vietovė patogi Geelongo ir Melbourne skautininkams. Dalyvavo ir neskautaujantieji. Ps. Loretai Čizauskaitė-Tigani

tuviškai. Jubiliejinė „Gabijos“ ir „Baltijos“ skautų ir skautė sueiga buvo baigta visiems sušiemus rankomis ir suglaustomis širdimis bei mintimis sugiedant „Lietuva brangi“.

„Gabijos“ ir „Baltijos“ skautų tūntų penkiasdešimtmečio proga abu tūntai išleido gražų ir turtingą leidinį „Gabija ir Baltija - 50“. Jame galima rasti visų tūntų 50-ties metų veiklos aprašymus, stovyklavimą, jų vadovus, kur ir kada stovyklauta ir kt. Leidinį puošia gausybė nuotraukų: stovyklavimas, Kaziuko mugės, sueigos, užsiėmimai, išvykos ir begalė kitų. Visos viena už kitą gražesnės, kiekviena daug ką pasakojanti ir primnanti. Pasizūrėjus sunku tikėti, kad tiek daugelio jau nebeapžiūri ar nebeprisimeni. Juk visa tai buvo tik laike penkiasdešimties metų... Visa tai atliko negailėtingi laiko pirštai... Leidinį redagavo tūntų skautė, tyloji ir visada su skautiška šypsena „Gabijos“ tūntininkė Rasa Karvelienė. Tai leidinys, kuris bylos kartų kartoms, kad išeivijoje augo, auga ir bujoja taip brangi ir tyliai dirbanti lietuviškoji karta, kuri maironiškai tarant „pasiemus arklą, knygą ir lyrą eina Lietuvos keliu“...nors ir būdama toli už Atlanto ir visus savo darbus skiria Dievui, Tėvynei ir Artimui. Budekite!

Kazys Gogelis

vadovaujant dainavome skautiškas dainas. Lauke pavalgėme pietus. Buvo malonu tyrime ore pasivaikščioti gražioje gamtoje. Vieni kopė į Flinders kalnelio viršūnę, kiti apėjo didžiulę uolą, o dalis laukė sugrįžtančių.

Gegužinės metu buvo pravaista loterija paremti skautus, šiais metais dalyvausiančius Dešimtam Pasaulio lietuvių Jaunimo kongrese, Australijoje. Buvo pasveikinta neseniai į skautininkės laipsnį pakelta s. Onutė Prašmutaitė, daug metų vadovavusi paukštyčių ir vilkiukų draugovei.

Kovo 19 d. skautininkai prisidėjo prie Šv. Kazimiero, skautų globėjų šventės. Norėjau rašyti skautininkės, bet malonu pastebėti, kad padėjo ir vienas brolis. Šv. Mišių metu giedojimui ir Tikinčiųjų maldų skaitymui vadovavo ps. Zita Prašmutaitė. Po Mišių vykusioje Kaziuko mugėje ps. Linas ir ps. Onutė Prašmutaitė darbavosi prie pyragų ir skanėstų stalo, o v.s. Danutė Lylnikienė ir ps. Jūratė Šimkienė vadovavo daininiams laimejimams.

Balandžio 10 d. ps. Andriaus Vaitiekūno namuose vykusioje sueigoje dalyvavo ypatingas svečias — kolekcionieris vestis atvykęs Kauno vyskupas Rimantas Norvila. Vyskupas papasakojo apie savo gyvenimą ir atsakė į klausimus. Vyskupo prašomi skautininkai papasakojo apie „Džiugo“ tūntą Melbourne. Skautininkų Ramovės svečiai iškėlė auką Kauno kunigų seminarijai.

Sueigos proga „Džiugo“ tūnto tūntininkė v.s. Rasa Statkuvienė ps. Rimui Skeiviui iškėlė Tėvynės Sūnaus medalį ir padėjo už jo nuolatine paramą skautams, ypač būnant vėreju, akordeonistu ir palapinių tvarkymą. Sueigos metu visi dalyviai pasirašė atvirutę s. Povilui Kviescinskiui, linkėdami jam po operacijos greit pasveikti, o prelatui v.s. dr. Pranui Daukniui kortelę su vėlykiniais sveikinimais.

APLANKYKIT DAIL. v.s. VLADO VIJEIKIO PARODĄ

Dailininko v.s. Vlado Vijeikio dailės kurinių, jo parašytų knygų, įvairių leidinių ir visuomeniškos veiklos vaizdų paroda, surengta jo 80 metų amžiaus sukakties proga, susilaukė didelio visuomenės dėmesio. Neturėjęs progos parodos atidaryme dalyvauti čikagiečiai, o taip pat Čikagoje iš kitų valstijų ir miestų besilankantieji dailininko draugai ir gerbėjai dar turi galimybę šią parodą pamatyti. Ši paroda vyksta Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Parodą galima apžiūrėti kasdien nuo 11 val. ryto. Nepraleiskite progos šią vertingą parodą aplankyti

Sueiga baigta skautiška „Ateina naktis“. Vyskupiui išeinant, buvo parodytas žvaigždynas Pietų Kryžius, kad žinotų kur sugrįžti, kai jis mus vėl aplankys.

Sesės v.s. Rasa Statkuvienė ir ps. Zita Prašmutaitė prieš Velykas aplankė prel. v.s. P. Dauknį ir, pasveikinusios jį skautininkų vardu, iškėlė visų pasirašytą kortelę. Primenu skautininkams, kad neužmirštų aplankyti mūsų Dvasios vadovą esantį Justin Villa prieiglojtyje, 2 Caravan St., Baldwin, tel. 9816-0111. Buvo pasiūstas vėlykinis sveikinimas v.s. Jonei Žitkevičienė šiomis dienomis daugiau laiko praleidžiančiai namuose.

Gegužės mėn. skautininkai išsisi, tačiau neužmiršo pasveikinti v.s. Bronių Žalį Sydneyje jo ir žmonos išleistuose prieš jįms išvykstant pastoviam apsigyvenimui Lietuvoje. Sveikinimą perdavė Australijos rajono vadas v.s. Henrikas Antanaitis.

Skautininkai neturėtų nusiiminti, kad truputį išsimės po skautišką užsiėmimą. Prieš akis — šiais metais numatomi įdomūs susitikimai. Ateinančią sueigą turbūt šauksime pas s. Povilą Kviescinskią Sudbury priemiestyje. Ten bus proga ir broliui ps. Jonui Vizbarui dalyvauti, nes jis gyvena toje pačioje gatvėje, ir po trumpos ligos metų pradžioje, jau jaučiasi stipresnis. Ps. Liudas Bungardas jau pakvietė skautininkus į Geelongo Židiniečių sueigą. Datos bus praneštos.

Jau žinoma data, kada skautininkai gaminis pietus Melbourne Lietuvių namuose, tai rugpjūčio 13 d. (Girdėjau, kad Geelongo Židiniečiai sėkmingai išvėrė pietus Geelongo Lietuvių Bendruomenės Motinos dienos proga). O lapkričio mėnesį vyksime pas ps. Juozą Lukaitį paragauti lietuviškų skanėstų. Bus ko laukti! O jei kas žiemos viduryje tikrai pasiliks lietuvių skautiškos veiklos, kviečiu aplankyti lietuvių skautų interneto puslapį www.skautai.com

Budėdama su jumis,
s. B. Prašmutaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Masindami pašto išlaidas, pakvitarimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siūdami laikraštį patyime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šėštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užskaitant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šėštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šėštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausias redaktorė - Danutė Bindokienė

Administratorius - Valentinas Krumpis

Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniai nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šėštadieniai nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiūnčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuotėra. Nenaudotų straipsnių nesugrą.

Siūstant prašome pasiūlyti kopiją.

DR. PETRAS KISIELIUS

INKSTŲ, POSLES, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health,
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2809

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4847 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomą, lietuviams sutvarkys dantis
už priimaną kainą. Pacientai
priimami abiejuose punktuose.
Susitarimui (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8260

KANADOJE

SUEIGOJE SVEIKINOME JAUNAVEDŽIUS

Gegužės 23 d. Hamiltono skautininkų „Šatrijos Raganos“ būrelis savo sezono darbą baigė kartu su Hamiltono „Širvintos“ tūnto vadovėmis mažojoje „Aušros Vartų“ parapijos salėje suruošta vakarone.

Skautas vytiš, vaistininkas, per MacMaster universiteto radijo stotį transliuojamas lietuviškos radijo valandėlės darbuotojas, Viktoras Remesat susipažino su iš Punsko į Kanadą pasisvečiuoti atvažiavusia Aldona, ir pernykščiais metais jėdu Punske susituokė. Aldona šį pavasarį atvyko į Hamiltoną ir jau išjigė lietuvišką veiklą. Sesės, su Viktoro motina S. Remesat, sustojusios sudarė tam, o įėjusius jaunavedžius Viktorą ir Aldoną su duona, druska ir taurele sutiko širvintietės Silvija ir Loretta, ištekdamos ir gėlių, „Šatrijos Raganos“ būrelio sesės Liuda ir Marytė vedė vakaronę. Buvo skaitomi humoristiški patarimai jaunamartei Aldonai. Prisidėjome visos dainomis. Jauniesiems buvo iškelta dovana ir sudainuota „Ilgiausių metų“ Besivašinant ir bendraujant prie suneštinių vaišių stalo, vakaronė praėjo smagia ir pakilia nuotaika. Baigėme su „Ateina naktis“.

Reg. B.

PAŠVENTINTAS SKAUTININKO S. KUZMO PAMINKLAS

Gegužės 28, Toronto Sv. Jono lietuvių kapinių lankymo dieną jose lankėsi daug tautietų ir iš kitų lietuviškų vietovių. Iškilmingos šv. Mišios buvo aukojamos kapinių koplyčioje.

Prieš Mišias buvo šventinami mirusiųjų paminklai. Vienas jų buvo skautininko a.s. Stasio Kuzmo, pastatytas jo žmonos Genovaitės. Prie kapo susirinko nemažas būrys artimųjų, kai kurių organizacijų atstovų, skautininkų, kių. Paminklą šventino skautų, kių dvasios vadovas s. kun. Augustinas Simanavičius, OFM.

Prisimenant s. Stasio gerus darbus, apie tai trumpai kalbėjo v.s. F. Mockus, o už dalyvavimą šiose apeigose visiems padėjo velionio žmona Genovaitė Kuzmienė.

F.M.

„Tėviškos žiburiai“

STOVYKLOS

Liepos 15-26 d. — Čikagos skautų ir skautė stovykla Rako stovyklavietėje, Custer, MI.

Rugpjūčio 5-13 d. — LSS Ramiojo vandenyno rajono stovykla „Rambynno“ stovyklavietėje, Big Bear, CA.

Rugpjūčio 6-20 d. — Kariškos rajono stovykla „Romuvoje“.

Rugpjūčio 13-20 d. — LSS Atlanto rajono stovykla Bolton, MA, Resolute Boy Scout Camp.

SIETUVIETĖS KVIEČIA

„Sietuvos“ skautininkų ir vyr. skautė draugovės sueiga šėštadienį, birželio 17 d., 1 val. p.p. vyks Lemonte, PLC posėdžių kambaryje. Sueigoje rašytoja v.s. Nijolė Jankutė Užubalienė skaitys įdomią paskaitą. Sietuvietės ir viešnios — vyr. skautės ir skautininkės kviečiamos atsilankyti.

Zvaliosios Detroito „Gabijos“ tunto paukštytės. Kairėje tūntininkė s. fil. Rasa (Milukaite) Karvelienė.

AR GALIME UŽMIRŠTI?

BRONIUS NAINYS

Visada sunku, kai ateina birzelis. Jo nelaukiu, nenoriu, kad jis sugrižtų, stumių jį tolyn, grūdų kažkur, bet nieko negaliu padaryti. Jis ateina. Ateina ir iš naujo kartoją skausmą, kurį keturiasdešimt pirmųjų birzelį išgyvenau aš asmeniškai, taip pat, kaip ir tūkstančiai kitų, jo paliestų lietuvių, o kartu su mumis, paliestaisiais, ir visa lietuvių tauta. Kartais norisi apie tai rašyti, papasakoti, išlieti širdies skausmą ir plačiai paskleisti jį po pasaulį, o kartais kažkoks balsas liepia susikaupiti ir tylėti, nedviprasmiškai įtikinėjamas — o kam visa tai idomu, kas tave supras, kas bent menkiausiai dėmesį atkreips? Ir suprantu, kad tai yra teisybė. Todėl dažniausiai jį ir pratyju. Nueinu į pamaldas, po jų — į minėjimą, kurie, atrodo, daugeliui jau irgi nusibodę, pasėdžiu, paklausau paskaitininko, kartojancio daug kartų girdėtas mintis, tai dienai pritaikytą meninę programą, ir einu namo, jausdamasis lyg kokį sunkų akmenį nuo krūtinės nurites. Ir kvailiai viliojasi, kad kitas birzelis gal nebeatėis. Todėl paskiausiai laikotarpiu apie jį beveik ir nebeįsiai.

Taciau šiame širdyje jausmas kažkoks kitoks, anksčiau nepajustas, net nesitikėtas. Staiga prieš akis visu ryškumu grįžta keturiasdešimt pirmųjų birzelio keturioliktoji, kai, kaip pirmą kursą baigiantis okupanto jau spėjo perkrikštyti Kauno universiteto Technologijos fakulteto studentas, tą dieną užsirašęs laikyti chemijos egzaminą, anksti rytą išėjau iš savo buto ir pamaciau netikėtą vaizdą: jį prie šaligatvio stovintį sunkvežimį piktai atrodantys ginkluoti uniformuoti ir civiliai grūdo ryšulius nešancius žmones. Kažkokio jausmo pagautas, net nepažįsdamas atgal, žemaičių gatvė — jos 21 numeriu pažymėta pastatė tada gyvenau — vos ne ristele nudūmiam žemyn. „Kodėl tuos žmones veža?“ — stebėjosi kolega, taip pat atėjęs egzaminu laikyti, ir ne vienas nežinojomo atsakymo. Kiek Lietuvos žmonių tą rytą atsakymus žinojo?

Po savaitės prasidėjo karas, staigus sukilimas, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo paskelbimas, per radiją vėl Lietuvos himnas, gatvėse laisvę skelbiančių trispalvių miškas. Visuotinis tautos džiaugsmas... Nebuvo net laiko pagalvoti, kas čia ateina, nes raudonoji bjaurastis per metus buvo tiek visais įgirusi, o dar prieš savaitę tautos kancias antspaudavusi žveršikliausiu nusikaltimu — tremimais, kad ir paties velnio atė-

jimas Lietuvos žmonių daugiau išgąsdinti nebegalėjo. Tik vėl džiaugsmą temdantis rūpestis: kodėl, kur ir kiek išvežė žmonių? „Kaip su mano tėvais, broliais, sesutėmis, gimimėmis, kaimynais?“ — nerimaudami teiravomės vienas kito, Kaune nuo provincijos atskirtieji. Tik po poros savaitių, iš mano gimtosios Pašvitinio apylinkės atvykęs, pažįstamas karininkas papasakojo apie penkias išvežtas šeimas ir, vengdamas man tiesiogiai sukelti skausmą, per mano draugus pranešė, kad trečią karo dieną, birželio 24 d., Linkuvoje vietiniai komunistai suėmė ir sušaudė keturis gimnazistus, tarp jų ir septynias klases baigusį septyniolikmetį mano brolių. Atsitiktinai gaudomomis priemonėmis pro karines užtvanas, kelionė namo užtruko. Peržengęs namų slenkstį, už jo sutikęs motinos nebeįsiai. Į mane žvelgė visas pajudęs, skausmo iškreiptas veidas, už jos — taip pat ašarų nebesulaikantis ir kažkodėl nustebejęs. „Vaikeli, mano vaikeli, tu gyvas“, — apsiplūsi ašaromis kukliodama kartoją motina, nes tėvams kažkas buvo pranešęs, kad tarp per Kauno radiją skelbiamų žuvusių sumakilių buvau minėtas ir aš: bolševikinis teroras jiems buvo pradžios abu vaikams.

Toks buvo anas, ir iki karšto lentos liko, mano birzelis. Mano rašinių skaitytojai apie jį girdi pirmą kartą, nes niekada anksčiau apie tai nerašiau, viešai nekalbėjau. Juk ne aš vienas toks. Tokius likimus patyrė tūkstančiai tūkstančiai lietuvių, ir kodėl man savo kanciomis iš jų išsiskirti? „Tad kodėl apie tai kalbi dabar?“ — tikrai nustebs ne vienas.

Po sukilimo ir pirmųjų džiaugsmo dienų dėl atkurtos nepriklausomybės, tuojau pat pradėjo ryškėti naujo okupanto tikrieji tikslai — sunaikinimas laikinosios vyriausybės, užkrovimas nacių komisarių valdžios, lietuvių patriotų areštai, masinės gyventojų žudynės, išsiskaidė nauja lietuvių pasipriešinimą, o dėl to — ir nuolat žiaurėjantią priespaudą. Po nacių — vėl bolševikai. Vėl areštai, aštuoni dideli ir dar keli mažesni tremimai Sibiran lietuviams išmirti, net dešimt metų išsilaukęs partizaninis karas, žuvusiųjų niekinimas turkaus aikštėse, po to vėl pagrindinė veikla ir kovotojų aukos, aukos, aukos — net trečdalis tautos ant tėvynės aukuro jų sudėta. Ir jau dešimt Lietuvos nepriklausomybės metų, kai visa tai pasibaigė. O ką dėl jos kovojusieji ir kentėjusieji už visa tai turi? Ir atsakymas, gerbiamieji, net

Minint Gedulo ir vilties dieną — birželio 14 — jau nepriklausomoje Lietuvoje, daugelis aplanko naujosios Vilniaus geležinkelio stotyje stovintį traukinį, visiems laikams primenantį, kad tokie traukiniai 1940 m. birželio 14 d. pirmą kartą pajudėjo Rytų kryptimi, veždami lietuvius į tremtį, į pradžią... Nuotr. Eltos

XX AMŽIAUS ISTORIJS GĖDA

Lietuvių b. politinių kalinių, nacių ir sovietų koncentracijos stovyklose ir kalėjimuose sąjungos pareiškimas

Sveikindami Tarptautinį kongresą ir Tarptautinį visuomeninį tribunolą, susirenkanti 2000 m. birželio 12-14 d. Vilniuje svarstyti komunizmo nusikaltimus,

Mes, komunizmo ir nacizmo teroro - genocido aukos, iš savo tėvynės Lietuvos išmesti, gyvenantieji Šiaurės ir Pietų

vykstančią komunizmui pasmerkti, bet rudenį jį dar kažkokį holokoust klausimus nagrinėsiantį susibūrimą. Tai kaip gali ištyli, lygindamas tuos pačius tikslus puoselėjantį Sovietų Sąjungą, skelbiantį jvykius ir j juos pasaulio, net ir Lietuvos vadovų poziciją?

Štai dėmesin įstrigęs pavyzdys. Komunizmo nusikaltimus vertinanti Vilniaus konferencija, be abejo, galėtų daug pasakyti apie lietuvių pirmąjį bolševikmetį ir ypač tautą sukrėtusius, tautybių santykius Lietuvoje drastiškai pakeitusius, pirmuosius tremimus, kurie prezidento sudarytoje nacių ir komunistų nusikaltimams įvertinti komisijoje dirbančio istoriko esą nuodugnai ištyrinėti. Bet ką jai dabar pasauliui praneš, kad jai net nežinomi to tyrinetojo duomenys, parodantys, kokie žmonės tuos tremimus organizavo, kokia buvo organizacinė sąranga, kas jai vadovavo, kas sudarinėjo tremiamųjų sąrašus — jų pavardes, vardai, profesijos, tautybės? Iš kokių tautybių bei profesijų žmonių buvo sudaryta dešimties — dvylikos tūkstančių, į operatyvines ketveriukes padalinų, tremimus tiesiogiai vykdyusių, auštant duris lauzusių, į vežimus durtuvais tremiamuosius grūdusių, armija.

Nukelta į 5 psl.

Amerikoje, liudijame, kad su 1940 m. birželio 15 d., Sovietų Sąjungos okupacija prasidėjo Lietuvos žmonių naikinimas — areštai, žudynės, tremimai: 2,500 — areštuotų, visi Lietuvos kalėjimai perpildyti; 1,114 — nužudyti (Rainiai, Červenė, Panevėžys, Kaunas... ir kitur);

34,260 — birželio 14/15 d. masiniai tremimai į Sibirą. 1941 m. birželio 23 d., nacinei Vokietijai ir Sovietų Sąjungai kariaujant, Lietuva įvykdė visuotinį sukilimą prieš Sovietų Sąjungą, skelbdama nepriklausomą Lietuvą ir Lietuvos laikinąją vyriausybę, tuo pažmėdama, kad sovietų skelbtas 1940.V.15 „Lietuvos išlaisvinimas“ buvo apgaulė. Bet Lietuvos pastangas būti laisva sužlugdė nacinė Vokietija, Lietuvą okupuodama ir vykdydama Lietuvoje naują genocidą.

1945-1989 m. Sovietų Sąjungą tęsia žudynės — (Vorkuta, Lenos upe, Gulago salynas ir kitur) Sibiras — lietuvių tautos žudymo vieta — 516,800 išstremti ir sunaikinti. Liudijame, kad nuo 1917-1989 m., valdant komunistiniam režimui, Sovietų Sąjungoje ir jos okupuotoje teritorijoje buvo nužudyta daugiau negu 100,000 milijonų žmonių.

Komunizmas ir komunistinis genocidas — dvidešimtojo amžiaus istorijos gėda — turi būti pasmerktas, o Sovietų Sąjungai Lietuvai padaryta žala atitaisyta. Lietuvių b. Politinių kalinių Sąjungos Amerikoje vardu —

Pilypas Narutis
pirmininkas
Stasė Petersonienė
sekretorė

DRAUGAS, 2000 m. birželio 14 d., trečiadienis

3

Danutė Bindokienė

Vieni stengiasi nepamiršti, kiti — neprisiminti

Istorija žymi laiką kitokiais ženklais, kaip žmonės, nes jos knygoje daug daugiau puslapių ir laiko slinktis matuojama skirtingais matais. Tačiau dvidešimtojo šimtmečio viduryje i lietuvių samonę istorija taip giliai įrėžė vieną datą, kad jos negali pamiršti net tie, kurie norėtų neprisiminti. Tai, be abejo, 1940 metų birželio 14 d., kuomet visa tauta, ne tik pavieniai jos vaikai, pamatė tikrąjį okupanto veidą: iškreiptą žiaurumo, neapykantos ir galbūt net fanatiškai suplastos ideologijos.

Tai, deja, buvusi tik ilgo ir skausmingo tautos golgotos kelio pradžia. Bet kažkaip būtent ji tarytum simbolizuoja visas okupacijų dešimtmečius patirtas kancias ir skriaudas. Daugelis, ypač tiesiogiai tomis dienomis (ir vėliau) nukentėjusiųjų tiki, kad jos iš esmės neužsisbaigusios iki dabar, nes net po dešimt nepriklausomo gyvenimo metų neatsiteista, kaltininkai nepamirkti ir nenubasti, „skolos neatmokėtos“, tautos žaizdos, tik paviršutiniškai apgydytos, visotiniai ignoruojamos.

Ar jas pagydyt šią savaitę Vilniuje vykstantis komunizmo teismas? Greičiausiai, kad ne. Nors tribunolas tik prasidėjo, jau girdimi priekaištai, kaltinimai ir bugstavimai, kad „be reikalo“, kad „per vėlai“, kad „per švelniai“, kad „per paviršutiniškai“... Lietuvos žiniasklaida i šį įvykį visą laiką žiūrėjo pro pirštus, o šią savaitę vargiai kuris svarbesnis laikraštis ar žurnalas (bent mums neteko pastebėti) bent viena ar dviem eilutėmis paminėjo, kad štai Vilniuje Lietuva suruošė — labai jau pavėluotą, bet svarbos neprarusi — komunizmo teismą.

Argi nepasirūpinta, nepainformuota Amerikos žiniasklaida? Juk tai neeilinis renginys, kurį patys ruošėję jau kuris laikas lygina buvusiam Niurenbergo teismui. Ar jis ruoštas tik „saviesiems ir priartintiems“, ar komunizmo nusikaltimai norėti parodyti visuo pasaulio akivaizdoje? Nejaugi ir čia prasišiko lietuviams iprastasis menkavertiskumas, kad mūsų tautos pastangos kažkaip ne tokios svarbios, kaip kurios kitos, garsiau ir dažniau šaukiantis apie jai padarytas skriaudas? Juk Europoje netrūksta svarbiųjų žinių agentūrų žurnalistų (ir iš Amerikos), ar jie pakviesti i tribunolo posė-

dzius, ar painformuoti, ar jiems būtina medžiaga paruošta, išdalinta? Jeigu tik tiek, kiek gavo užsienio lietuvių žiniasklaida, tai vaizdas labai nykus ir nesitikekime platesnio dėmesio.

Šiandien mūsų dienraščio puslapiuose trys skirtingi — bet labai panašūs — 1940 m. birželio tragedijos vaizdai. Du šiame pačiame puslapyje, trečiasis — ketvirtame. B. Nainys liudija tai, ką jis ir jo artimieji tuo baisiuoju metu patyrė, kaip reagavo, kiek giliai anie įvykiai paveikė ir nuspaulino tolimesnį gyvenimą. R. Vaicekuskas pasakoja jau pirmuoju asmeniu — jo patirtis buvo dar skaudesnė, nes tremties išgyvenimai paliko savo žiaurios pėdsakus ir kūnui, ir dvasiai. Moksleiviukė Dovilė atkartoją savo motutės kancias Sibiro tremtyje. Ji tegali klausytis, kaip pati prisipažįsta, „su ašarom akys“, užjausti ir stebėtis žmogaus nežmoniškumu kitam žmogui.

Taciau Dovilė iš dalies yra laimingesnė už daugelį lietuvių tautos vaikų ir jaunuolių. Ji turi mylinčią senelę, kuri išliko, grįžo i mylimą tėvynę ir pasakoją dukraitei: iš pirmųjų lūpų perduoda ateinančiai kartai gyvus skaudžius tremties atsiminimus. Senelės žodžiai, be abejo, padaro didesnį įspūdį, negu bejausmės eilutės istorijos vadovėlyje, ypač kai informacija perduodama taip, kad ne visuomet galima susidaryti tikslų vaizdą.

Kiek daug vaikų, jaunuolių — ir jau suaugusiųjų, kurie šiandien turi tautoje atsakingą, vadovaujančias pareigas — kaip tik tokią sąsą, bejausmę informaciją gauna (jeigu apskritai j pateikiama). Galbūt dėl to ir kyla apatiškas bodejimasis tremtinių likimu, partizanų kovomis, rezistencija, o patriotizmas nustumiamas i nepageidaujamų sąvokų užmarštį. Tad, jeigu šios savaitės reikšmingasis įvykis — komunizmo teismas — nepasieks kitokių rezultatų, tai bent akivaizdžiai atkreips tautos dėmesį i raudonosios totalitarinės sistemos nusikaltimus, ne tik Lietuvai, bet ir visur, kur tik ta „ideologija“ įkėlė koją. Žinoma, jeigu tie, kurie nenori girdėti, neužsikims ausų, neužmerks akių ir nemėgins aštrių sarkazmų užtaupyti burnų kalbantiems.

SAGA

RIČARDAS VAICEKUSKAS
Tremties prisiminimai

Nr.7

Tėsinys

Likvidavus miestelio „buotes ir kapitalistinių elementą“, prasidėjo šventė. Pagrobtąjį išvežtųjų turtą aktyvistai pardavinėjo, o kiti keitė i degtinę. Alinėje dainavo prisigėrę NKVD kareiviai ir jų sėbrai... Deja, neilgai, greitai aktyvistų grobis išsėjo. Gerti nebeliko už ką. Klimovas, pasitaręs su partiniu aktyvu ir padedant Calkei, ruošėsi viską pakartoti, tiktai aplinkiniuose kaimuose. Jiems vaidenosi kumpiai, lašiniai, ūkininkų gyvuliai. Visą sujauskė staiga prasidėjęs karas. Toluomoje jau girdėjosi patrankų dundėjimas. Klimovas, kažkur pasigavęs karišką sunkvežimį ir padedamas NKVD kareivių, vertė i kebulą „prisiplėštas gėrybes. Baigė krauti, ant pundų, maišų ir dėžių sulipo kareiviai ir pats Klimovas. Sunkvežimio kabinoje sėdėjo Klimovo meilutė (koks mandagumas).

Vairuotojas ėmė sukti užvedimo rankeną. Netikėtai rankena lūžo... Klimovas vienam kareiviui liepė bėgti pas kalvį Vinkų sutaisyti rankeną. Tuo tarpu Klimovas, bijodamas lietuvių užpuolimo, liepė kareiviams užtaisyti šautuvus. Pats irgi užtaisė revolverį.

Vinkus kalvės zaizdre suvirino lūžusią rankeną ir, kareivio lydimas, ją atnešė. Klimovui liepus, Vinkus užvedė variklį. Netikėtai atsirado Calke ir mėgino įlįpti i sunkvežimį, kuriame vos ne vos ant daiktų laikėsi Klimovas su kareiviais. Kareiviai mėgino nustumti Calkę, bet šis nesutrikio i vienu smūgiu nubloškė kareivį. Tuo tarpu Klimovas išsitraukė revolverį ir šovė Calkei i galvą. Jis nukrito ant grindinio. Sunkvežimis su prisiplėštu turtu metėsi pirmyn: per Rokiškį, Zarasus i Gudiją, i motinėle Rusiją. Po dviejų valandų vokiečiai be pasipriešinimo užėmė miestelį. Miestelio žydai buvo suvaryti i turkaus aikštę, suskaičiuoti ir surašyti. Po kelių dienų, suvežti i Ukmergę, kur Pivonijos miške sušaudyti.

Pasibaigus karui, 1945 metais kalvis Vinkus buvo areštuotas ir išvežtas i Krasnojarsko lagerius. Išbuvęs dešimt metų, dar turėjo atlikti papildomą bausmę — tremtį Osetrove.

Laukdamas garlaivio, turėjau aibę laisvo laiko, tad kasdien po keletą kartų eidavau i geležinkelio stotį pasizūrėti atvykstančių keleivinių traukinių. Viena pavakare iš keleivinio traukinio išvirto įdomi keleiviu grupė. Tai buvo iš Bratsko ar Taišeto lagerio grįžta kaliniai. Jų buvo 10-12 žmonių. Atrodė jie klaidūs: trumpai kirpti, tatuiruoti, apsilvę lagerio robais, murzini, nesiskutę, keli buvo girti. Kalinių tarpe buvo dvi merginos — panašiai atrodančios, tik jaunos ir dailios. Kalinių vadeiva, apžvelgęs būrį ir šį bei tą nuro-

dęs, visus nuvedė i keleivinių laivų priplauką. Kaliniai, sueję i baržą, užsiėmė ant suolų pačias gausiausias vietas. Netrukus atsirado gitara, pasigirdo kalinių dainos ir juokas. Vienas kalinis, išsidėjęs burnon foto juostos gabalą, antrino gitarai: tai žvengė arkliai, tai čiulbėjo, tai varlė kvakėjo. Grojo ir švilpė tais laikais populiariu šlageri „Džoni, tu manęs nemylai“. Nuo Džonio meilės mane ėmė šurpas. Buvau tikras, kad netrukus liksiu be nieko: be pinigų, dokumentų, o gal ir be Jakutske pirktu kostiumu. Prisimindamas lagerio senbuvų patarimus, dokumentus ir pinigus įsikišau i kojinę, o iš savo daiktų, buvusių saugojimo kameroje, pasiėmiau dvi plyteles presuotų arbatžolių, apdairiai pirktų dar Jakutske. Nutilus gitarai, iškilmingai jas įteikiau muzikantams. Efektas buvo netikėtas: gitara grojo maršą, foto juosta švilpė, aš sėdėjau, galvodamas, kas bus toliau, kas manęs laukia po valandos, rytoj... ir nusprendamas mano mintis, prie manęs prisėdo skustagalvis su tatuiruote ant plaštakos „Utro“ ir ėmė mane klausinėti, iš kur aš esu, ar esu sėdėjęs, kiek man buvo davė ir už ką. Mane išgelbėjo gera orientacija. Prisistaciau sėdėjęs už „karvelius“ dvejus metus (karveliais nusikaltėlių pasaulyje vadinami padžiauti skalbiniai).

Kalinių išmonei nėra ribų. Nuplėšę nuo balkio skelbimų lentą, ją sulaužė ir ėmėsi virti „čefyrą“ — labai stiprią arbatą. Kiti kaliniai, matyt „aristokratai“, iš tablečių ir kazkokių lapų virė viralą, kurį švirkštė i

venas. Buvo neįauku. Tikėdamasis blogesnės baigties ir noredamas įsisteikti recidyvistams, nunešiau jiems penkis pakelius Kaune pirktų bulgariškų cigarečių „Rodopi“ ir buteliuką odelono. Susilaukiau aplodismentų. Vel grojo gitara, švilpė foto juosta, kažkur cypė bendro naudojimo merginos... Buvo lošiama kortomis... Nezinia iš ko...

Rytą vadeiva, kaip ir lageryje, paskirstė darbus: tris nusianti maisto prasimanyti, kelis „tėtą aplankyti“, o tai reikšė „apsilankyti“ svetimuose butuose. Vienam, itin įžuliam skustagalviui liepė parūpinti Nadei naujus rūbus, nes šis buvo sudraskęs jos palaidinukę.

Po darbų paskirstymo vadeiva lepinosi rudens sauluteje. Keli jo pavaduotojai lošė kortomis. Po kelių valandų ėmė rinktis darbininkai. „Maistininkai“ grįžo nesini trimis popieriniais maišais nuo cemento. Vienam maiše buvo keturios vištos, kituose — tik ką iškastos bulvės. „Tetos lankytojai“ vadeivai perdavė lagaminą ir pinigų. Palaidinukes draskytojas atnešė dideli punda. Vadeiva, pasirausęs punde ir radęs skarą, numetė Nadei. Nade, gavusi skarą, išmetė nuogumui maskuoti panaudotus laikraščius ir apsigaubė skara.

Aš pagalvojau: kaipgi recidyvistai virs vištas ir bulves, neturedami indų. Po kelių minučių „maistininkai“ grįžo nesini dviem kibirais, atimtais iš greta dirbusių traktorininkų.

(B.d.)

Gyvenimo kelią prisimenant

Kurš. V. Rimšelis, MIC

Laikinai Tuebingene

Tuebingene studentams linksmo gyvenimo karas nedrumstė. Visi jau laukė karo pabaigos. Bet maisto trūkumas buvo labai jautimas. Anksčiau, kai buvome seminarijoje seselių priežiūroje, tai jos mus maitino gana gerai. Paskui ir mums, ir mūsų draugams, jei neturėjome iš namų atsivežę lašinių ir kumpių, tai restoranuose reikėjo pasitenkinti su „Stammgericht“ — daržovių stiebelių patiekalu. Bet studentams ir čia buvo geras nuotykiš. Pas Antaną Sinkėną namuose buvo didelis rūsys. Tenai kai kurie studentai laikė savo lagaminus su maistu. Antanas Sinkėnas kažkaip iškombinuodavo mus dažnai pavaišinti kopūstais ir lašiniiais. Kun. Julijonas Korsakas, Mažeikių klebonas, iš Lietuvos buvo atsivežęs kelis lagaminus lašinių ir dešrų. Jis viską pasidėjo pas A. Sinkėną rūsyje. Kun. J. Korsakas pasigedo vieno lagamino su lašiniiais. Žmonės pradėjo kalbėti, kad studentai tuos lašinius gražiai aptvarkė. Mane žmonės vis klausinėjo, kas atsitiko su tais lašiniiais. Aš vis atsakydavau, kad pažįstu visus mūsų studentus, bet nė vieno negalima įtarti. O jeigu kas ir nukniaukė tuos lašinius, tai gerai padarė. Studentai alkani, o kun. J. Korsakas lašinių turi per daug. Pats Kristus moka, kad alkanus reikia papenėti, trokštančius pagirdyti. Visi studentai ta mano teologija buvo patenkinti. Ir aš tuos kopūstus ir lašinius valgiau, nieko neįtardamas, vis dar pridurdamas, kad Dievas tam, kuris mums lašinius nukniaukė, atlygintų savo malonėmis. Paskui veliau sužinojau, kad A. Sinkėnas iš tų kun. J. Korsako lagamino.

Tuebingene gyvenimas buvo malonus ir linksmas. Mūsų studentai gražiai padainuodavo, net ir tautinius šokius pasokdavo. Visa tai mūsų profesoriams labai patiko. Jie viešai pagirdavo mūsų lietuvišką kultūrą. Aš išvažiavau į Wuerzburgą nesiskubinau. Tenai mane visur pavadavo kun. P. Brazys. O dar reikėjo laukti, kol pataisys nuo Ulmo gelžkelio. Susiradau butą visai prie bažnyčios namo, kur buvo maisto ir kitų reikmenų krautuvė. Čia jau nebuvo tokių patogumų kaip Bilmeierio namuose. Bet šeiminkė buvo labai gera. Po Kaledų buvo čia šalta, o apšildymas menkas. Šeiminkė kas vakarą prie kojų patalose padėdavo du karšto vandens butelius. Tai ir šaltokam kambaryje miegas buvo malonus.

Mane gerai pažinojo klebonas. Jis visuose reikaluose ateiviams prašydavo pagalbos. Taigi aš ir čia buvau ateiviams kapelionas su klebono teisėmis. Vedybinius moterystės reikalus reikėdavo sutvarkyti, vaikus pakrikštyti ir jiems dokumentus paruošti. Tuebingene Algimantui Dikiniui ir Marytei Lemešytei moterystės sakramentą suteikiant, sutuoktinių apeigas atlikau. Kas mėnesį bažnyčioje lenkams Mišias aukodavau. Buvo uždrausta lenkams išpažinti klausyti. Bet prie laukų neklauzdavau, ar jis ir ji yra lenkai, nors lenkiškai kalbėdavo. Restorane Lemešytei patarėjos lenkaitės vis man atnešdavo po kopūsto lapu mėsos gabalą. Tai pastebėjo mano draugai ir klausė, kodėl

jiems lenkaitės neatneša taip mėsos. Aš jiems tik atsakydavau, kad reikia mokėti lenkiškai Mišias laikyti. Tada ir jie gaus po lapu mėsos gabalą.

Hitlerio kalbą buvau daug kartų klausęs. Išmokau ji gerai imituoti. Pasirodė, kad imituojant reikia ir tą žmogų įsivaizduoti. Romoj, kai Hitleris buvo atvaziavęs, aš jį kelis kartus iš arti esu matęs ir įsitiūrejęs. Savo draugams vis jo balsu pakalbėdavau. Vieną rytą mano šeiminkė padėjo už lango radiją, kad žmonės girdėtų ką Hitleris sako apie rusų frontą. Hitleris šaukė labai garsiai. Pas mane buvo keletas mano draugų. Kai Hitleris nustojo kalbėti, šeiminkė atsinešė į vidų radiją. Tada aš pradėjau Hitlerio kalbą dailinti. Susirinko vel lauke žmonių būrelis. Jie prašė radiją padėti ant lango. Šeiminkė pamatė ir išgirdo tą šposą. Ji pradėjo šaukti, kad sustočiau, nes tai yra labai pavojinga. Mes pažįstamus vokiečius studentus tyčia sveikindavom Hitlerio vardu, kaip buvo valdžios įsakymu: „Heil Hitler!“ Naciams Hitleris buvo šventas vardas.

Wuerzburgo bombardavimai

Kai grįžau į Wuerzburgą, buvo jau pavasaris. Pradėjo amerikiečiai Wuerzburgą bombarduoti. Pirmą kartą pietų metu subombardavo gelžkelio stotį. Po dviejų savaitų, kai niekas nesitikiavo, manydamas, kad atviras miestas pasiūlys be lėktuvų puolimų, aštuntą valandą vakare pradėjo sirenos kaukti ir tuojau pasipylė bombų sprogimai. Bombos krito šalia augustinjonų vienuolyno ir bažnyčios. Kareiviai šaukė šviesas užgesinti. O aš jau buvau išlėkęs į koridorius. Grįžau savo šviesų gesinti ir tuo tarpu visos šviesos užgeso. Tamoje pribėgau prie laiptų, kur Marijos statulą stovėjo. „Marijėle, dabar tai jau gelbėk. Mes čia visi pražūsim“, ir pradėjau, pasiremdamas turėklų, šokti žemyn. Užšokau ant vienos sergancios seselės, kuri ant laiptų turbūt sėdėjo ir pamazai šliaužė žemyn. O ji tik laikėsi turėklų ir šaukė: „Jėzau pasigailėk, mane bomba užmušė“. Aš ją paritinau nuo laiptų žemyn ir vėl toliau šokau, pasiremdamas turėklų. Sleptuvė — rusų pilnas žmonių, kareivių. Visi kalbėjo rožančių, o bombos vis sprogo. Pradėjo pamatyti stulpai svyruoti. Visus pagavo išgąstis. Atrodė, kad jau lubos užgrius ant mūsų. Taip užtruko tik 20 minučių, o atrodė, kad ta panika niekad nesibaigs.

Augustinjonų kunigai išlėkę su šventais aliejais pas mirštančius laukė. Tenai baisus vaizdas. Vienam kareiviui plaučiai išplėsti. Sirenos vėl pradėjo kaukti. Atseit, puolimas baigėsi. Laiptai liko nesunaikinti. Užlipau į penktą aukštą. Marijos statula nepaliesta. Aš Marijai padėkojau, kad ji mus nuo mirties apsaugojo. Mano kambarys suversnėtas. Lova pilna akmenų, bet langas nesudaužytas. Apvalę lovą, dar atsiguliau pamiegoti. Rytė buvo jau aišku, kad reikia ieškoti kur vėl apsistoti. Kai bombardavimai prasidėjo, kun. P. Brazys išvažiavo į Bambergą.

Greitai radau didelį penkių aukštų namą. Šeiminkai pasakė, kad turi keletą kambarių ir mane gali priimti. Namas labai gražus, bet aplink kiti namai visai sugriuvę. Už

Vilniaus panorama. Nuotr. Bernardo Narušio

IŠ TREMTIES LAIKŲ: MANO SENELE PRISIMENA...

Nainių, Garbonkų, Sušinskų šeimų auka premijuotas rašinys

... Keičiasi kartos, ir tolsta nyki, bespalvė tremtinių vargo žemė, kurioje šlamėjo svetimi miškai, pro šalį plaukė nesvetingos upės, mirtimi alsavo ledinis vanduo. O kasdieniniai palydovai buvo šaltis, badas, ligos, skurdas, neteisėbės ir neatskiriamas tėvynės ilgesys. Žmonės toje žemėje atsidūrė skirtingo amžiaus, skirtingu laiku ir skirtingomis aplinkybėmis. Vieni jų buvo su tėvais, ir tai lengvino jų dalį, palaidė išlikimo viltį, kiti — mazi, beglobiai tarp svetimų, ir išlikti jiems padėjo atsitiktinumas arba aplinkinių gera valia. Atsidūrę Sibire patyrė visą grumtynių už gyvastį siaubą, pokariniai tremtiniai, jau naudojami kaip nemokama darbo jėga, turėjo daugiau galimybių išlikti. Kas tremtiniais padėjo išverti tomis nežmoniškais sąlygomis? Vienuiems — tikėjimas, antriems — atkaklumas, ryžtas, valia, dar kitiems — darbštumas ir dora.

Tarp tūkstančių ištremtųjų buvo ir Lietuvos ūkininkų. Jų tarpe buvo ir mano motutės seneliai — Adele ir Andriejus Kazėnai. Kartu su jais buvo ištremti motutės dėdės Petras, Juzė, Adolis Kazėnai ir tetos Elzbieta Krasauskienė, Kastytė Krasauskienė, Valė Lukaševičienė. Visų jų laukė Sibiras. Laukė svetima žemė jų jėgų, prakaito, jų jaunystės. Viskas buvo iš jų atimta. Ateimė turta, kurį užgyveno savo visur pradingo. Žmonės pradėjo šauktis kunigo. Aš toje tamoje galėjau tik duoti vadinamą išpažinties absoliuciją. Apsikabinau tabernakulį, kuriame buvo kielikai ir Šv. Sakramentas, ir pradėjau taip pat šaukti: „Viešpatie pasigailėk, apsaugok mus, mes čia abudu mirštamie!“ Antpuolus užtruko apie dvidešimt minučių. Kai užsidedė šviesa, visų veidai buvo išbalę kaip popierius. Tik vieno vyro veidas buvo kruvinas. Jis bėgdamas pargriuvo ir labai susižeidė. Išėjau į lauką ir, atrodė, kad matau kelią į dangų. Didžiausias namas prie bažnyčios visai sugriuvęs. Ir ta spraga atrodė, kaip šviesus kelias į debesis. Bažnyčia irgi apgriauta, kaip kad rytojaus dieną negalėsiu čia Mišių aukoti. Pasiėmęs savo mažą lagaminėlį, nuėjau pas kun. Joną Makną į kitą miesto pusę. Kun. J. Maknas buvo seselių vienuolių kapelionas. Dvylika seselių slaugė jų namų prieglaudoje šešiasdešimt senelių.

Rytojaus dieną kun. J. Maknas parodė man, kaip jis pasirodęs pabėgti, jei užsidėgtų visą prieglaudą. Lankydami senelius ir seseris, apžiūrėjome visą namą. Puolimų metu visi bėgė į rūšį. O vienoje rūšio dalyje pripilta labai daug anglių.

Jeigu tos anglys užsidedę, tai visas namas ir gyventojai sugedę. Taip ir buvo. Kai amerikiečiai lektuvais išmetė milijoną padegamų bombų, visas namas, seselės ir seneliai sugedę. Tik vienas kun. J. Maknas prasileidė pro degančias duris į lauką.

Dovilė Ananikovaite.

davo 6 kilometrus. Su duonute grįždavo tik gerokai po pietų, nes reikėdavo stovėti ir laukti eilės. Motutė Stasytė su savo broliukais Adoliu, Jonu ir sesute Angele labai laukdavo sugrįžtant tėvelių, bet labiausiai jie laukė duonutės. Jie jos pasiūgdavo, nes ne visada gaudavo. Duonutės riekelis jiems būdavo kaip mums šiandien tortas. Viską valgėdavo labai taupiai ir viskuo dalindavosi. Ateidavo ir tokia diena, kai vaikščiodavo tuščiais pilvais, visą dieną nieko burnoj neturėdavo.

Bet tai dar ne taip baisu, kaip tiems, kurie Sibire. Jie atskirti nuo artimųjų, išvežti iš gimtosios žemės, kencia badą ir šaltį. Kasdien laukdami mirties, žmonės regė Lietuvą, kaip stebuklingą sapną ir to sapno šviesą bando išlaikyti savo sukurtoje eilės, kaip paskutinį paguodos simbolį. Taip toli skambėjo soduose gimtieji namai. Kiekvienas žmogus kiekvieną dieną, kiekvieną minutę išlieja širdyje truputį namų netekties skausmo. Pasidalina ta viena vieništelė svajonė: į Lietuvą! Kada gi mums išleis į Lietuvą? Nieko mums nėra brangesnio už gimtąją žemę. Jiems nereikia jokio turto, nes tai jų tėvynė. Jie kaip paukščiai, išmesti iš lizdo, negali gyventi be jos. Ne dainuoja, o dejuoja lietuvių tremtinių širdys: „Leiskit į tėvynę, leiskit pas savus“. Visi tie tremtiniai — tai gimtinės liepos ir azuolai, su šaknimis išrauti iš gimtosios žemės.

— Lietuvis nepražus... — atsikvėpė kažkoks pagyvenęs valstietis. Jo žmona pamaldžiai apžiūrėjo nuo kaklo nusiimtą mazgelį, kuriame buvo lietuviškos žemės saujelė, — taip savo atsiminimuose apie tremtį į Sibirą rašo Antanina Garmutė. Ir ne vienas taip parašytų. Nors vieną šventą dalyką pasiėmė iš tėvynės — saują žemės. Nors žiupsnelis žemių liko iš gimtosios tėvynės, lyg šviesus

SKELBIMAI

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdėdame lietuviškus (gutters) ir dengiamie stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

Reikalingi patyrę padavėjai, kalbantys angliškai.
Tel. 630-655-9020,
kvieskite Steve arba Tina.

STASY'S CONSTRUCTION
Stalniai darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912.

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
OFF. (773) 586-5666
HOME (708) 425-7160
PAGER (708) 886-4919

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybių įkainavimas vertui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Dviejų asmenų šeima, turinti šunį, nori išsinuomoti butą nuo liepos 1 d.
Tel. 773-536-3709.

Ieškau kambariuko nuo rugpjūčio 1 d. 2 miegamųjų bute Mount Prospect, IL. Yra oro kondicionierius, telefonas, stovėjimo vieta automobiliui. \$365 mėn. + „sec. dep“.
Tel. 847-357-9478.

Vyrų ir moterų kirpėja.
15 metų patyrimas. Greitas, malonus patarnavimas.
Skambinti Vandai, tel. 708-422-6558.

Responsible, compassionate people for caregiving positions needed. English, drivers license, cooking skills, pleasant personality required. Call 262-763-2615.

44 metų moteris, sąžininga, atsakinga. Siek tiek kalbanti angliškai, gerai suprantanti rusų ir anglų kalbas, ieško darbo. Gali prižiūrėti senelius, gaminti maistą, sutvarkyti namus. Tel. 773-927-6063. Skambinti nuo 8 v. iki 4 v.p. arba nuo 8:30 v. iki 11 v.v., kviesiti Ireną.

sugrįš į ją. Mirdami nuskrastėjusi meldėsi Dievui, kad jis neleistų užpūsti jų gyvenimo žvakės, kad leistų atsigulti savon žemėn, išsėtis kartu su protėviais. Bet Dievas jų maldų neišgirdo...

Kai mano motutė Stasytė Gnižinskienė man pasakojo apie mūsų senelių ir prosenelių likimą, apie jų kancias, aš jos klausiausi su ašarom akys. Jos pasakojimas mane labai sujaudino. Aš galvojau, kaip visi tie seneliai, moterys, mazi vaikai galėjo viską ištvirti, nepalūždami tokiam sunkiam kelyje, tokioje baisioje priespaudoje. Jie tylėjo, kentėjo ir su viltimi laukė ryt-dienos. Aš žinau, kad šie nepažįstami mūsų broliai ir sesės — Sibiro tremtiniai — netgi mirę myli savo gimtąją kraštą, savo tėvynę Lietuvą!

Dovilė Ananikovaite
VI klasė
Grikpedžių pagrindinė mokykla

Apleisti lietuvių tremtinių kapai Sibire.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Vytauto Didžiojo rinktinės šauliai rengia Jonines birželio 24 d., šeštadienį, Šaulių namuose. Pradžia – 4 val. v.

Kas naujo

„Draugo“ knygynėlyje

Raimonda Karnackaitė apie naują Justino Marcinkevičiaus poezijos knygą rašė: „Carmina minora“ – tai mėginimas sustabdyti būtis akimirką, pajusti kiekvieną savo sielos virpesį, siekiant vienos su gamta. Tai 'nuo žemės nueinančio' apmąstymai. Žodis itin taupus. Daugiau tylos nei kalbėjimo. Atskiras miniatiūras, pasak poeto, jungia netikėtas personažas žmogaus galva, medžio šaknimis ir paukščio sparnais. Poemą autorius baigia atsisveikinimo nuotaika. Dailiai išleistoje Justino Marcinkevičiaus knygelėje – daugiau kaip 300 miniatiūrų, kurios suskirstytos į tris skyrius: „pasivaikščiojimus“ – rudenį, žiemą ir pavasarį. Knygos šriftas sukurta pagal poeto rašyseną. Poezijos knyga mūsų knygyne kainuoja 10 dol., su persiuntimu – 13.95 dol.

Marquette Parko lietuvių namų savininkų susirinkimas šaukiamas birželio 16 d., penktadienį, 6:30 val.v. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos saleje. Kviečiami nariai ir svečiai.

44-oji Lietuviškų studijų savaitė, rengiama Lietuvių fronto bičiulių, šiemet ir vėl vyks Dainavoje rugsėjo 5-10d., tuoj po Darbo dienos šventės. Jau galima registruotis ir užsisakyti kambarius, kreipiantis į Marytę Petrulienę adresu 37668 N. Laurel Park Dr., Livonia, MI 48152; tel. 734-953-9182.

Naujasias Čikagos lietuvių moterų klubo nares galėsite išvysti „Gintaro“ pokylyje. Šventė ruošiamą birželio 18 d., sekmadienį Martinique saleje (2500 W. 94th Place, Evergreen Park). Pokylio pradžia – 5 val.v., debutančių pristatymas – 6 val.v., po to – pietūs ir programa. Šokiams gros Ričardas Sokas ir muzikantai.

40 metų kunigystės sukaktį švenčia kun. Kęstutis Trimakas. Šioje sukakties šventėje dalyvaus ir vyskupas Paulius Baltakis. Šventė vyks birželio 25 d., sekmadienį, Šv. Antano parapijoje (1501 S. Ave., Cicero, IL). 9 val.r. bus aukojamos padėkos Mišios, po jų parapijos saleje – pasivaikštinimas ir sukakties paminėjimas. Prašome vietas užsisakyti jau dabar, kad žinotume, kiek maisto ruošti. Auka – po 8 dol. asmeniui šventės išlaidoms padengti. Jas priima Mėta Gabalienė tel. 708-863-1911 arba paštu: 1828 S. 49th Court, Cicero, IL 60804. Čeki rašyti: Mėta Gabalis.

NEUŽMIRŠKIME MŪSŲ TAUTOS GENOCIDO!

Po Pirmojo pasaulinio karo, 1918 metais, savanorių-kūrėjų, karių ir partizanų krauju aplaisčius Lietuvos žemelę, tauta prisikėlė naujam laisvam ir nepriklausomam gyvenimui. Atsikuriančiai jaunutei Lietuvos valstybei trūko maisto, aprangos ir kitokių kasdieninių reikmenų. Savo darbštumu, sumanumu ir susiklausymu Lietuva greitai atsistojo ant kojų, pralenkdama net kai kurias kaimynines valstybes. Neilgai tęsėsi ramus ir nepriklausomas Lietuvos gyvenimas. Įvykiai pradėjo rutuliotis mūsų valstybės nenaudai.

Stalinui ir Hitleriui slapta susitarus, Lietuva buvo atiduota Sovietų Sąjungai. Todėl 1940 m. birželio 15 d. Raudonoji Armija užėmė Lietuvos teritoriją, užgniaužė Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Vos keliems mėnesiams praslinkus pradėjo „šviesti Stalino saulė“. Tuoj ėmėsi areštuoti taurius, sąžiningus, ištikimus savo tėvynei žmones ir kimšti į kalėjimus. Neužteko to. Okupantas sugalvojo dar ziauresnį būdą – visus tuos, nenorinčius paklusti komunistinei valdžiai, išvežti. Buvo numatę išvežti 750,000 nekaltų Lietuvos gyventojų. Kas buvo užsiimta, tas buvo ir įvykdyta: 1941 m. birželio mėnesį iš 13 į 14 d. naktį po visą kraštą išvažiuo sunkvežimiais su enkavedistais ir lietuviais, nurodantais išvežamųjų adresus. Vežami buvo visi, nepaisant amžiaus, lyties ar sveikatos. Jie buvo grūdami į sunkvežimius ir vežami į artimiausią geležinkelio stotį, suvaromi į gyvulinius vagonus be langų, be oro ir be vandens.

Ramūs Lietuvos gyventojai, laiku sužinoję, pabėgo iš namų, tokiu būdu vienas kitas išsigelbėjo. O sumedžiotuosius dar dvi naktis palaikė stotyje,

su didžiausiais šauksmais ir ašaromis išvežė... Vėžant į Sibirą be vandens, oro ir maisto daugelis neišlaikė, ir daug, ypač mažų vaikučių ir senelių, lavonų buvo išmetami traukiniui sustojus... Tuo transportu, žinoma, iš Lietuvos buvo išvežta 35,000 - 40,000 tauriausių mūsų nekaltų tautiečių, kurie norėjo gyventi laisvi ir nepriklausomi... Būtų išvežę daugiau, bet 1941 m. birželio 22 d. prasidėjęs karas tai sutrukdė. Likusių lietuvių tėvynėje teigimu, dar buvo keli dideli trėmimai po 1944 m., bet mes jų nežinome, nes mes, jau išeiviai, buvome pasitraukę į Vakarus. Vieną teigiame, kad 1941 m. birželio 13 ir 14 d. prasidėjo tikras mūsų tautos genocidas, kuris tęsėsi per 50 metų.

Praėjus daugiau kaip 50 metų nuo žiaurių trėmimų pradžios, kiti galvoja, ar reikia prisiminti tuos skaudžius įvykius? Mes niekad negalime užmiršti mūsų ištremtųjų. Ta diena turėtų būti liudiesio, gedulo ir ryžto diena. Mes kartu su patriotais tautiečiais tėvynėje kartu turėtumėm budėti, kad nepasikartotų 1941 metai...

ALTo Čikagos skyrius, norėdamas prisiminti mūsų ištremtuosius ir visas mūsų tautos genocido aukas, birželio 18 d. rengia minėjimą, kuris prasidės 10 val. ryto vėliavų pakėlimu Švč. M. Marijos Gimimo parapijos aikštėje. 10:30 val. ryto vyks pamaldos toje pačioje bažnyčioje, giedos parapijos choras, vadovaujamas Ričardo Soko. Po pamaldų – minėjimas parapijos saleje. Minėjimą pradės ALTo skyriaus pirmininkė Evelina Oželienė. Bus įneštos vėliavos, sugiedoti himnai ir vyks visų mirusių - žuvusių pagerbimas. Pagrindinę kalbą apie genoci-

Per Maironio lituanistinės mokyklos mokslo metų užbaigimą atsisveikinimo žodį tare abiturientas Kęstutis Daugirdas.

Smuikininkas Vilhelmas Čepinskis mokėsi pas žymiąją dėstytoją Dorothy DeLay Juilliard muzikos mokykloje New Yorke. Jis ir pianistė Guoda Gedvilaitė atvyksta į Čikagą ir jau šį sekmadienį, birželio 18 d., 1 val.p.p. koncertuos Lemonte, Pasaulio lietuvių centre. Muzikantų programoje – Brahms, Saint-Saens, Ravel, Rachmaninov, Sarasate, Mendelssohn ir kitų kompozitorių kūriniai. Koncertą ruošia Pasaulio lietuvių centras. Bilietus į šį koncertą galite įsigyti kiekvieną dieną PLC.

Kviečiame visus į pirmąją šių metų Pasaulio lietuvių centre rengiamą gegužinę, vyksiančią sekmadienį, birželio 25 d., 12 val. Jūsų laukia skanūs lietuviški pietūs, linksma Artūro Blazuko muzika ir dainos, laimės lentyna, žaidimai vaikams ir malonus pabendravimas šeimos ir draugų tarpe. Dalyvaudami paremsite apleistus Lietuvos vaikus ir padėsite savanorėms sėkmingai vesti Charakterio ugdymo programą Vilniuje, kurią ruošia „Vaiko vartai į mokslą“ būrelis nars.

do aukas pasakys naujasis ALTo centro valdybos pirmininkas advokatas Saulius Kuprys. Bus ir daugiau tariančių trumpą žodį. Meninę programą atliks Algimantas Barniškis, padainuodamas tai dienai pritaikytas dainas. O jis tą puikiai atlieka! Po minėjimo bus kavutė.

ALTo valdyba maloniai kviečia: organizacijas su vėliavomis, moteris ir mergaites tautiniais drabužiais ir visą lietuvišką visuomenę. Atlikite tą patriotinę pareigą! Prisiminkime tuos, kurie iš Sibiro grįžo be sveikatos, be kojų, be rankų, ir tuos, kurių kaulai išbarstyti Sibiro tundrose. Laimingi mes, gyvendami laisvame ir svetingame krašte. Iš anksto tariame aciū visiems už dalyvavimą bažnyčioje ir saleje.

Ant. Repšienė

Skelbimai

Siuntiniai pinigai Lietuva per
TRANSPAK
Speciali nuolaida PINIGŲ
persiuntimui
(Istaiga „Draugo“ pastate)
Tel. 1 773 838 1050

**ADVOKATAS
GINTARAS P. ČEPENAS**
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

**ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas**
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigta Lietuvių Mokytojų Sąjungos Čikagos skyriaus

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Tokiame, savo statytame namelyje gyveno Lietuvos ūkininkas. Išvežus šeimą į Sibirą, jame apsigyveno rusai kolonistai.

LIŪDNI PRISIMINIMAI

Birželio mėnuo yra vienas gražiausių vasaros mėnesių. Nežinia kodėl Šetono karalystės valdovai pasirinko šį mėnesį įvykdyti savo niekšiškus uždavinius. Gal kad pasiūtyti iš Dievo kūrybos ir žmonių džiaugsmą paverstų ašaromis. Šie įvykiai jau istorijos puslapiuose, bet istorijos mes negalime pamiršti, nes ji yra mūsų mokytoja. Istorija mus įspėja, kad privalome visada budėti, nes priešas nemiega. Mes džiaugiamės Lietuvos laisve ir nepriklausomybe, bet po laisvės pamatais priešio atliekos rausiasi. Per dešimtį laisvės metų Lietuva galėjo pasiekti daug geresnės gerovės, tačiau esama padėtis nedžiugina. Gal ir čia slapta priešio ranka prisideda. Prisiminus liūdnius įvykius ne visada reikia verkėti, bet kietai suspaudus kumščius kovoti su tamsiosiomis galimybėmis ir tik jas nugalejus — džiaugtis.

Redaktorius

BALTA ALYVA

— Atsakyki man, Alyva,
Nuo ko šakos
Tavo svyra?

— Nuo ko svyra?
Nuo žiedų.
Nuo žiedų kvapnių...
Baltų...

Laimę laukta,
Laimę trapią
Mano baltos kekės
Slepia..

Paieškokim sykiu
Laimės žiedo
Ant šakų!

Mokytoja
Grazina Ragalevičienė

MINTYS PAGALVOJIMUI

Mūsų tauta yra atspari ir užgrūdinta. Ji yra lėta, gal per lėta, sugauti naują tiesos spindulį. Per ilgai ji buvo pagoniška, per vėlai suvokė savos rašytos svarbą. Tačiau kartą savin suėmęs naują gerį, lietuvis jo jau neišsizadės, o gins jį visu atkaklumu. Kai kurios, daug anksčiau už mus priėmusios krikščionybę, tautos nuejo klystkeliams, bet ne lietuvių tauta, pakėlus Kražių skerdytes. Kai kurios ankstyvais amžiais kultūra paženklintos tautos sumenkėjo. Lietuviai savo istorijoje įsirašė Knygnešių epochą.

Tikėjimas į Dievą yra žmogaus gyvenimo kertinis akmuo, ant kurio išauga pamatai ir ant kurio visas jo gyvenimo rūmas atsistoja. Lietuvių

tautoje šitai yra ryšku visais atvejais; dėl to nėra jokios abejonės. Audrų ir perkūnijų blaškoma ir kapojama, ji nepraras šito pagrindinio švyturio, nepaisant to, į kokias tamsybes, kokius klystkelius ją beatvestų chaotiškos žiauraus gyvenimo laiko apystovos.

Stasė Prapuolentė
Pedagogė, redaktorė,
rašytoja, žurnalistė

Moralė yra švelniausia gaida mummyse, prilygstanti serafinų arfoms.

Poetė Marija Aukštaitė

GALVOSŪKIO NR. 157 ATSAKYMAI

Perkeltinės žodžių reikšmės:
1. Lankas-paprastas ir šaudymui su strėlėmis. 2. Bulius — jautis, gyvulys ir amerikiečių sporto komanda. 3. Paukštis — gyvis ir suktas žmogus (su juo būk atsargus) — tai geras paukštis. 4. Medis — paprastas medis ir šeimos bei giminės medis. 5. Kamuolys — siūlų kamuolys ir žaidimo kamuolys. 6. Arklys — gyvulys ir sporto įrankis šokinėjimui. Gali būti ir kiti paaiškinimai.

GALVOSŪKIO NR. 158 ATSAKYMAI

1. Laukia (veiks.). Ateiki jis tavęs laukia. 2. laukia (dal.) Pavargo bestovėdami laukia žmonės. Lauke (daikt.). Šiandien lauke šilta ir gražu. 4. Laukę (dal.). Ilgai laukę, bet lektuvus nepasirodęs. Gali būti ir kitokie sakiniai.

GALVOSŪKIO NR. 159 ATSAKYMAI

Kryžiažodžio atsakymai: 1. Manvydas. 2. Naugarduką. 3. Gediminas. 4. Tautvilas. 5. Švarnas. 6. Ruklys. 7. Durbės. 8. Mykolas. 9. Vladislovas. 10. Elena.

GALVOSŪKIO NR. 160 ATSAKYMAI

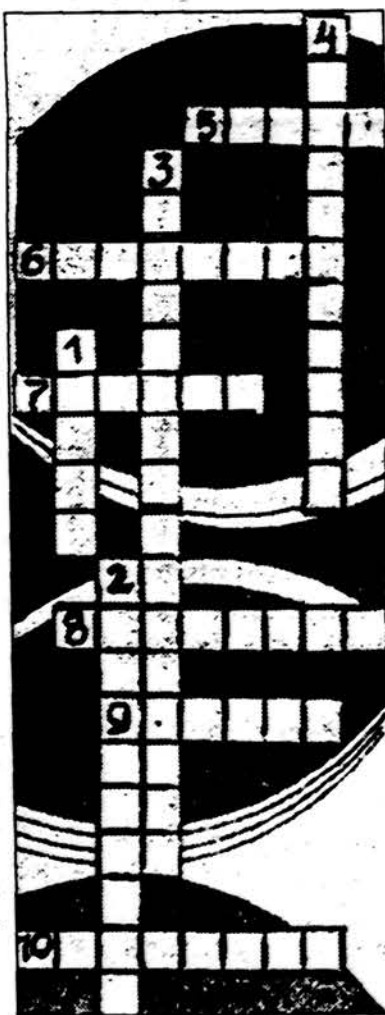
1. Artiau Baltijos jūros yra Šilutė, bet ne Šilalė (B. Kvilio „Mūsų Lietuva“, 4-190 ir 689, Boston, 1968). B. Balnas Šv. rašte pirmą kartą yra minimas Mozės I knygoje — Pr. 22-3). C. Lietuvos Taryba, siekdama užtikrinti Lietuvai laisvę, savo politiniuose sprendimuose buvo budri ir lanksti. (E. Gerulis „Mūsų sparnai“, Nr. 65, 45-49 psl., 1990; E.L. 6-124, 1978). D. Dviejų žodžių sakinyss su keturiomis „č“. Čičinskas čičiuoja. E. Vytis, Vytis — reiškia mūsų tautos ir valstybės herbą. Vytis, vyties — tai reiškia šakelės rykštė.

PAGALVOKITE NR. 3 ATSAKYMAI

1. Eruditas — tai žiningas žmogus, labai apsišvietęs, plačiai apsiskaitęs. **Inteligentas** — šviesuolis, apsišvietęs, mokyta, išmintingas, mandagus, kultūringas. **Intelektualus** — protingas, moksliskai išsilavinęs. 2. Žodis liaudis kirčiuojamas kaip žodis **valtis**. 3. Žmonijos **Žalvario** laikotarpis buvo po **akmens** amžiaus iki **geležies** amžiaus. Lietuvoje **žalvario** amžius dalinamas į dvi dalis: senasis, nuo 16 iki 12 amžiaus pr. Kr., ir naujasis — nuo 12 iki 6 a. pr. Kr. (MLT Enc. 3-872, Vilnius, 1971). 4. Varlė. 5. Artojas su akėčiomis. 6. Kriptograma:

„Upelis skuba, teka — Pakalnėn nusileis... Pražys geroji žemė Saulutės spinduliais“. Žodžiai — raktai: 1. Skėrys, 2. angora, 3. pudelis, 4. Okapija, 5. Bobteilas. 7. Kazio ir Lino pastabos yra klaidingos, nė viena iš jų nevalgė. Jonas sakė, kad Linas jam sakė, kad Naris pavogė, bet mes žinome, kad Linas yra melagis. Naris nepavogė, išeina, kad Jonas pavogė dviratį. 8. Amerikoje Petrol vadina gasolinu.

PAGALVOKITE NR. 4

1. Ką reiškia žodis „parolė“? 2. Kiek Lietuva neteko gyventojų, valdant Maskvos komunistams? 3. Kiek Lietuva neteko gyventojų, valdant Berlyno naciams? Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis. 4. Geležinė kumelaitė, lininė uodegaitė. 5. Geležinis tvartas kvietiniais dengtas. 6. Ne taip seniai praėjo Jurginės, pasiskaitę ta tema literatūros, atsakykite į šiuos klausimus: (kryžiažodis) 1. Jurginės švenčiamos tada, kai sugrįžusi... ledą nuspiria. 2. Per Jurgines, kaip ir per Velykas, vaikai džiaugiasi... 3. Kas dažniausiai būdavo vaizduojama žemaitijos kryžkelių koplytėlėse? 4. Arkliaganių vaišių patiekalas Jurginių šventėje? 5. Ką mergaitės Šv. Jurgio dienos rytą sėja savo darželiuose? 6. Jurginės — žemdirbių... metai. 7. Lietuvių mylimiausias gyvulys. 8. Ką mergaitės turi daryti, sėdamos rūtas? 9. Koks paukštis parlekia Šv. Jurgio dieną? 10. Atėjus Jurginėms nugalimas

piktasis ligų, bado, nederliaus... ryjantis žmones ir gyvulius. 7. Vienas lydinys sudytas iš dviejų metalų, kurių santykis lydinyje 1:2, o kitame lydinyje tų pačių metalų santykis 2:3. Kokiu santykiu reikia paimti abu lydinius, norint gauti trečią lydinį, kuriame tų metalų santykis būtų 17:27? 8. Ar Ričardas Nixonas buvo respublikonas ar demokratas?

GARSI DAINININKĖ

Vieną rytą pabudusi, ruošiausi eiti į mokyklą. Kai išėjau laukan, labai nustebau, prie durų laukė daug žmonių, prašydami mano parašo (autografo). Aš paklausiau, kas atsitiko. Jie man paaiškino, kai aš dainavau mokykloje, visiems labai patiko. Aš dabar pasidariau labai garsi. Atvažiuoju spaudos atstovai, aš jiems papasakojau apie save. Jie parašė spaudoje straipsnių apie mane ir padėjo man surengti koncertą. Dabar aš esu labai garsi dainininkė. Dabar eidama į mokyklą nenustembu, kai prie durų mane pasitinka žmonės ir prašo mano parašo.

Vita Loginaitė,
5 skyriaus mokinė
Čikagos lit. m-la

LINAI

Mazytė Lietuva nuo senų laikų garsėjo linais. Lino melsvos akys šypsosi mūsų gimtoje žemėje. Gražiausių dainelių sudėjo lietuviai apie lino šakelę. Ploniausias drobėles išausdavo iš lino darbiausiosios lietuvių. Jos siūdavo drabužius iš lino audinių. Linine lovatiese dengdavo ažuolinę lovą. Žeri saulę, pučia gaizus vėjelis. Išdžius dirva, laukuose sės linus. Bus puikiausio darbo.

Gintarė Svirupskaitė,
5 skyriaus mokinė
Čikagos lit. m-la

PASIKEITĘS GYVENIMAS

Vieną rytą pabudusi dėju knygas ir ruošiausi eiti į mokyklą. Kai išėjau į lauką, nustebau, nes prie durų stovėjo daugybė žmonių ir jie visi prašė mano parašo. Pasijutau keistai ir nesusigaudžiau padėtyje. Išėjusi direktorė pasakė man, kad nereikia eiti į mokyklą. Tada vėl grįžau į vidų. Apie tą įvykį galvojau visą dieną. Vakare įsijungiau televiziją ir per žinias rodė, kad aš esu kino žvaigždė. Labai keista! Rytojaus dieną vėl apie mano namus vaikščiojo daug žmonių. Gavau paštą. Vienaime laiške parašyta, kad aš esu kviečiama į filmo atidarymą. Aš sutikau. Pagaliau atėjo ir tas lauktas vakaras. Daug kino žvaigždžių atsilankė. Stai ga suskambejo mano žadintuvas. Tai buvo tik gražus sapnas.

Gintarė Svirupskaitė,
5 sk. mokinė
Čikagos lit. m-la

MANO MALDELĖ

Atiū Dieve, už šią dienele. Padėk mano tėtei ir seneliui. Padėk visiems gyviems ir mirusiems ir atleisk jų nuodėmes. Padėk man dieną ir naktį. Leisk man būti laimingai ir gerai visiems!

Vita Loginaitė,
5 skyriaus mokinė
Čikagos lit. m-la